

СУЧАСНІ МОДЕЛІ РИНКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Відомо, що всі країни, що йдуть ринковим шляхом розвитку, мають різні ринкові моделі. Скажімо, є ринок американський, шведський, німецький, японський тощо. На один з них може орієнтуватися Україна.

У рамках ринкового господарства сучасного світу в різних країнах залежно від національних особливостей розвитку різне співвідношення приватної, колективної та державної власності. Наприклад, в Італії 58 відсотків підприємств є державними, в Ізраїлі 64 відсотки валового національного продукту виробляється в суспільному секторі, в Канаді у ньому зайнято близько 40 відсотків працюючих, у Швейцарії 65 відсотків власності є суспільною.

До останнього часу адміністрація Тайваню контролювала всі великі промислові й транспортні корпорації, а також головні банки і торговельні компанії, забезпечуючи за рахунок державного бюджету і фінансованих ним підприємств більшу частину капітальних вкладень. Частка держави в капіталовкладеннях у США традиційно невелика і в 80-х роках становила близька 35 відсотків.

У квітні 1992 року ООН опублікувала черговий звіт, в якому рівень розвитку країни характеризується спеціальним індексом, що враховує дохід, медичне забезпечення і освіту. Найрозвинутішою країною світу з 160 було визнано Канаду, Швейцарія – на четвертому місці. Як бачимо велика частка державного сектору економічної ефективності не завадить.

Виходячи з того, що ефективність ринкової економіки не залежить від частки приватної власності, можна зробити висновок: будувати економіку в якій домінував би дрібний приватний сектор, країні з переважаючою державною власністю не доцільно.

Головним інструментом створення моделі ринку має бути не стихійна гра сил, а активна й послідовна діяльність держави щодо створення необхідних інститутів ринку. Регулююча роль держави має здійснюватися не старими адміністративно-командними, а новими методами, які адекватні ринковим формам господарювання.

Для цього слід розробити цільові програми розвитку визначальних сфер народного господарства; забезпечити підтримку пріоритетних напрямів економічного розвитку, виділення для цих цілей кредитів; зменшення податків; стимулювання розвитку виробництва, а не посередницької діяльності, різних соціальних форм господарства; створити сприятливі умови для залучення в країну приватного іноземного капіталу, насамперед у формі прямих інвестицій у виробничу сферу, галузі, що виробляють товари споживання.

Висновки. Кожна модель економіки розглядає такі елементи як ринок, соціальний захист і характерні тільки для даних районів особливості. Тому в чистому вигляді окремих моделей не існує. Існує 3 моделі економіки:

1. Командно-адміністративна. Ця модель існувала в колишніх соціалістичних країнах
2. Ринкова економіка. Їй присуща приватна власність підприємств і використання системи ринку для регулювання економічних процесів.
3. Змішана економіка існує в країнах Західної Європи, їй присуща така риса, як можливість взаємозаміна працівників у певній сфері діяльності.

Список використаних джерел

1. Волков А. М. «Швеція: соціально-економічна модель» М.» Мысль» 1991.
2. Гальчинський А. С., Єщенко П. С., Палкін Ю. І. Основи економічної теорії: Підручник. – К.: Вища шк., 1995. – 471с.: іл.
3. Мировая экономика: введение во внешнеэкономическую деятельность: Учебное пособие для ВУЗов М. В. Елова, Е. К. Муравьев, С. М. Панферова и др., Под. ред. А. К. Шуркалина, Н. С. Цыниной. – М. Логос, 2000. – 248с.